

27.6.2014

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo@stm.fi

Viite: STM031:00/2014

Lausuntopyyntönne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle apurahansaajien eläkevakuuttamisen tarkistamiseksi

Suomen Akatemian hallituksen tutkimusrahoituspäätösten perusteista antaman päätöksen mukaan Akatemian tutkimusmäärärahalta palkattavan henkilöstön tulee olla palvelussuhteessa. Apurahaa maksetaan yleensä vain tutkimustyöhön ulkomailla tai muualta kuin EU-maasta kotoisin olevan tutkijan korkeintaan vuoden mittaiseen tutkimustyöhön Suomessa. Apurahan mitoituksessa otetaan huomioon apurahan saajan velvollisuus ottaa itselleen lain mukainen vakuutusturva.

Suorituspaikka (yleensä yliopisto tai tutkimuslaitos) voi maksaa Akatemian määrärahasta apurahaa Akatemian rahoitusehtojen mukaisesti. Tällöin Akatemia ei ole apurahan myöntäjä, vaan suorituspaikka.

Hallituksen esityksessä eduskunnalle apurahansaajien eläkevakuuttamisen tarkistamiseksi ehdotetaan eräitä muutoksia maatalousyrittäjän eläkelain muuttamiseksi siten, että apurahalla tieteellistä tutkimusta tekevien tai taiteellista toimintaa harjoittavien eläkevakuuttamista koskevia säännöksiä muutetaan.

Muutoksia esitetään muun muassa apurahan keskeyttämistä koskeviin säännöksiin. Apurahansaajalle vahvistettu eläkevakuutus voitaisiin apurahansaajan hakemuksesta keskeyttää, muiden syiden lisäksi, myös muun ansiotyön vuoksi. Apurahan myöntäjän tulisi kirjallisesti hyväksyä apurahalla työskentelyn keskeyttäminen. Suomen Akatemia kannattaa ehdotusta säännöksiä selkeyttävänä.

Lisäksi ehdotetaan uutena järjestelyinä, että apurahansaajalle vahvistettuun eläkevakuutukseen voitaisiin tietyissä tilanteissa apurahansaajan hakemuksesta yhdistää apurahansaajan sellaisella apurahalla työskentely, joka ei yksinään täytä työskentelyjakson lyhyiden tai apurahan euromäärän pienuuden vuoksi apurahansaajan eläkevakuuttamisen edellytyksiä. Suomen Akatemia kannattaa ehdotusta apurahansaajien eläketurvaa parantavana muutoksena.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia säännöksiin koskien apurahansaajan ulkomailla työskentelyä. Akatemia pitää esityksen mukaisia säännöksiä edelleen apurahansaajan kannalta monimutkaisina. Tilannetta vaikeuttaa lisäksi se, että esityksen mukaan apurahansaaja joutuisi vakuutusasioissa asioimaan eri viranomaisissa.

Kokonaisuutena esitys parantaa apurahansaajien asemaa ja selkeyttää säännöksiä, vaikka säännökset osin jäävätkin apurahansaajan kannalta edelleen monimutkaisiksi soveltaa.

Pääjohtaja

Heikki Mannila

Lakimies

Meri Vannas

Tiedoksi

Tutura
Ylijohtajat